

אדר א' תשע"ד

בס"ד

השיעור מוקדש לעילוי נשמת מנחם אביצור בן יהודה אריה ז"ל

להפטרות פרשת ויקרא – "יצרתיך עבד לי"

לפרשת ויקרא (על פי שיעורים של הרב משה ליכטנשטיין והרב יהודה שביב)

1. הפטרות ויקרא - ישעיהו מ"ג, כא – מ"ד, כג

כא עס-זו יצרתי לי תהלתי יספרו. כב ולא-אתי קראת יעקב כי-יגעתי בי ישראל. כג לא-הביאת לי שה עלתיך וזבחיך לא כבדתי לא העבדתיך במנוחה ולא הוגעתיך בלבונה. כד לא-קניתי לי בכסף קנה וחלב זבחיך לא הרויניתי אף העבדתיך בחטאותיך הוגעתיך בעונותיך. כה אנכי ונכני הוא מכה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזור. כו הזפירני נשפטת יחד ספר אתה למען תצדק. כז אביך הראשון חטא ומליציך פשעו בי. כח ואחלל שרי קדש ואתנה לחרם יעקב וישראל לגדופים.

א ועתה שמע יעקב עבדי וישראל בחרתי בו. ב כה-אמר ה' עשד ויצרך מבטן יעזרך אל-תירא עבדי יעקב וישרון בחרתי בו. ג כי אצק-מים על-צמא ונזלים על-יבשה אצק רוחי על-זרעך וברכתי על-צאצאיך. ד וצמחו בבין חציר כערבים על-יבלי-מים. ה זה יאמר לה' אני וזה יקרא בשם-יעקב וזה יכתב ידו לה' ובשם ישראל יכנה.

ו כה-אמר ה' מלך-ישראל וגאלו ה' צבאות אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים. ז ומי-כמוני יקרא ויגידה ויערקה לי משומי עס-עולם ואתיות ואשר תבאנה יגידו למו. ח אל-תפחדו ואל-תהרו הלא מאז השמעתיד והגדתי ואתם עדי הניש א-לוה מבלעדי ואין צור בל-ידעתי. ט יצרי-פסל פלם תהו וחמודיהם בל-יועילו ועדיהם המה בל-יראו ובל-ידעו למען יבשו. י מי-יצר אל ופסל נסד לבלתי הועיל. יא הן כל-חבריו יבשו וחרשים המה מאדם יתקבצו כלם יעמדו יפחדו יבשו יחד. יב חרש ברזל מעצד ופעל בפחם ובמקבות יצרהו ויפעלהו בזרוע כחו גם-רעב ואין כח לא-שתה מים וייעף. יג חרש עצים נטה קו יתארהו בשרד יעשהו במקצעות ובמחוגה יתארהו ויעשהו כתבנית איש כתפארת אדם לשבת בית. יד לכרת-לו ארזים ויסקח תרזה ואלון ויאמץ-לו בעצי-יער נטע ארן וגושם יגדל. טו והיה לאדם לבער ויסקח מהם ויחם אף-ישיק ואפה לחם אף-יפעל-אל וישתחו עשהו פסל ויסגד-למו. טז חציו שרף במו-אש על-חציו בשרד יאכל יצלה צלי וישבע אף-יחם ויאמר האח חמותי ראיתי אור. יז וישארינו לאל עשה לפסלו יסגוד- (יסגד-) לו וישתחו ויתפלל אליו ויאמר הצילני כי אלי אתה. יח לא ידעו ולא יבינו כי

טח מראות עיניהם מהשפיל לבתם. יט ולא-ישיב אל-לבז ולא דעת ולא-תבונה לאמר חציו שרפתי במו-אש ואף אפיתי על-גחליו לחם אצלה בשרד ואכל ויתרו לתועבה אעשה לבול עץ אסגוד. כ רעה אפר לב הותל הטהו ולא-יציל את-נפשו ולא יאמר הלוא שקר בימיני.

כא זכר-אלה יעקב וישראל כי עבדי-אתה יצרתיך עבד-לי אתה ישראל לא תנשני. כב מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאותיך שובה אלי כי גאלתיך. כג רנו שמים כי-עשה ה' הריעו תחתיות ארץ פצחו הרים רנה יער וכל-עץ בו כי-גאל ה' יעקב ובישראל יתפאר.

2. גמרא במסכת ראש השנה (טז ע"א)

"אמר רבי יצחק למה תוקעין בראש השנה? למה תוקעין? רחמנא אמר תקעו! אלא למה מריעין? מריעין! רחמנא אמר זכרון תרועה!"

3. ישעיהו מ"ג, ז:

"כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו"

4. הרמב"ן על ויקרא א' ט:

ויותר ראוי לשמוע הטעם שאומרים בהם, כי בעבור שמעשי בני אדם נגמרים במחשבה ובדבור ובמעשה, צווה ה' כי כאשר יחטא יביא קרבן, יסמוך ידיו עליו כנגד המעשה, ויתוודה בפיו כנגד הדבור, וישרוף באש הקרב והכליות שהם כלי המחשבה והתאוה, והכרעים כנגד ידיו ורגליו של אדם העושים כל מלאכתו, ויזרוק הדם על המזבח כנגד דמו בנפשו, כדי שיחשוב אדם בעשותו כל אלה כי חטא לאלהיו בגופו ובנפשו, וראוי לו שישפך דמו וישרף גופו לולא חסד הבורא שלקח ממנו תמורה וכפר הקרבן הזה שיהא דמו תחת דמו, נפש תחת נפש, וראשי אברי הקרבן כנגד ראשי אבריו, והמנות להחיות בהן מורי התורה שיתפללו עליו. וקרבן התמיד, בעבור שלא ינצלו הרבים מחטוא תמיד. ואלה דברים מתקבלים מושכים את הלב כדברי אגדה.

5. רש"י עפ"י התו"כ:

"אדם כי יקריב מכם קרבן לה' - בקרבנות נדבה דיבר בענין"

6. ישעיהו מ"ב, כב:

"והוא עם בזז ושסוי הפח בחורים כלם ובנתי כלאים החבאו היו לבז ואין מציל משסה ואין אמר השב"